

การแสดงเบื้องต้น

Presented by

อาจารย์ณฤภัค อาชวานนท์

NRU

บทที่ 3

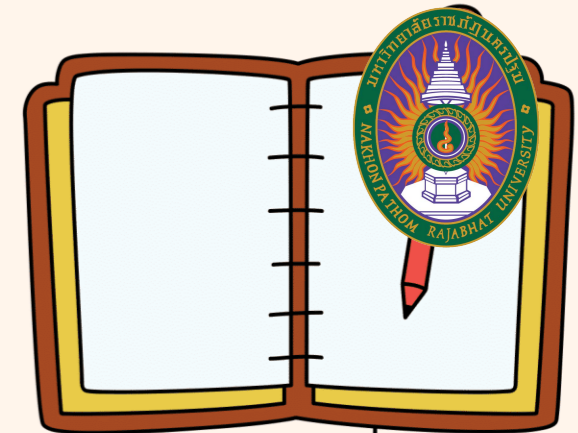
**การตีความเพื่อการแสดง
ประเภทและรูปแบบของละคร**

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

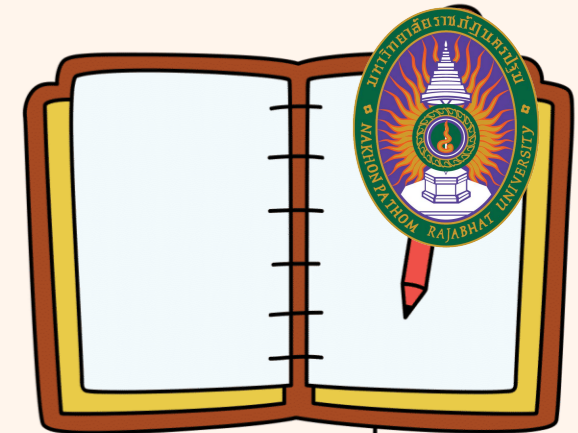
การตีความหมายบทละคร (interpretation) เพื่อการแสดง คือการตีความหมายคำพูดและคำบรรยายในบทละครให้เป็นการกระทำของตัวละครซึ่งเป็นจริงและเข้าใจได้ รู้สึกได้ทั้งกับนักแสดงและผู้ชม เป็นการหาว่าตัวละครทำอะไร เพื่ออะไรกับใคร เป้าหมายคืออะไร อุปสรรคคืออะไร ความสัมฤทธิ์ผลหรือความล้มเหลวของตัวละครนั้นมีผลต่อความหมายของเรื่องอย่างไร และที่สำคัญที่สุดการกระทำทั้งหลายในเรื่องของตัวละครเทียบเคียงหรือมีความหมายว่าอย่างไรในชีวิตจริง ในสังคมที่ผู้ชมละครนั้น ๆ ดำรงชีวิตอยู่ นักแสดงการแสดงสามารถใช้การตีความนี้เองเป็นเครื่องมือในการทำงานกับฝ่ายต่าง ๆ ทั้งกำกับ “การแสดง” ของนักแสดงและสร้างภาพรวมบนเวทีร่วมกับนักออกแบบ

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

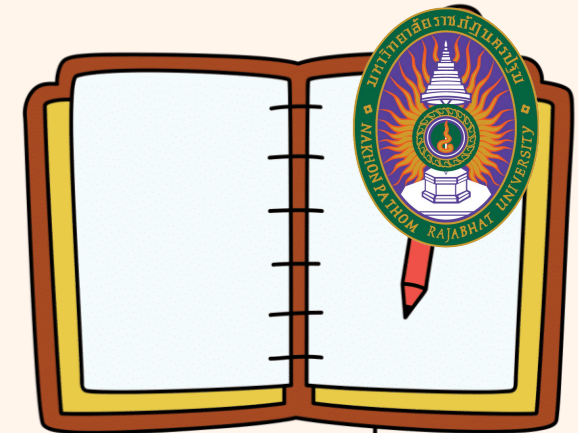
1. **การตีความหาความคิดหลัก (message)** สำหรับนักแสดงแล้ว การวิเคราะห์หาความคิดหลัก หรือ message ของละครให้ได้ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะการแสดง คือการถ่ายทอดความคิดของเรื่องออกมาสู่สายตาผู้ชมผ่านการแสดงละครอย่างมีศิลปะซึ่งนอกจากจะเข้าใจความคิดหลักของเรื่องได้แล้ว นักแสดงควรจะต้องเห็นด้วย หรือมีความรู้สึกไปในทิศทางเดียวกับความคิดนั้นจนกระทั่งต้องการบอกให้ผู้ชมของเขาได้รับรู้และเห็นตามเขาไปด้วยเช่นกัน เรียกได้ว่าที่นักแสดงตีความจะต้องถ่ายทอดความคิดของตนผ่านละครเพื่อชักจูงใจผู้ชมของเขาให้เกิดความรู้สึกร่วม และคล้อยตามไปด้วยได้ ซึ่งหากนักแสดงไม่ได้มีความรู้สึกที่สอดคล้องกับความคิดของเรื่องหรือไม่เข้าใจความคิดหลักของเรื่องอย่างถ่องแท้แล้วเขาก็จะไม่อาจถ่ายทอดละครให้ผู้ชมรู้สึกไปตามเรื่องได้อย่างแน่นอน

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

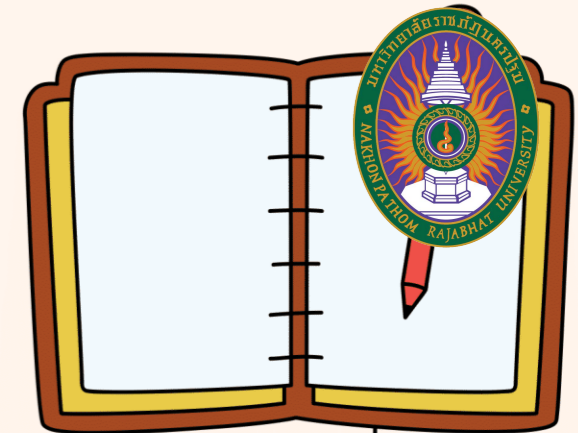
2. การตีความจุดประสงค์และน้ำเสียงของผู้เขียน (author's objective and tone) นอกจากการรู้ว่าคุณคิดหลักของเรื่องคืออะไรแล้ว นักแสดงควรจะต้องตีความให้ออกว่าผู้เขียนบทละครเรื่องที่คุณนำมากำกับนั้นมีจุดประสงค์ในการเขียนเรื่องนั้นๆ อย่างไร เช่น เพื่อสั่งสอนชี้แนะ เพื่อตั้งคำถามต่อสังคม เพื่อเหน็บแนมเสียดสี เพื่อกระตุ้นให้คนดูฉุกคิดเพื่อสะท้อนสภาพความเป็นจริงของชีวิตในฐานะผู้สังเกตการณ์ เป็นต้น

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

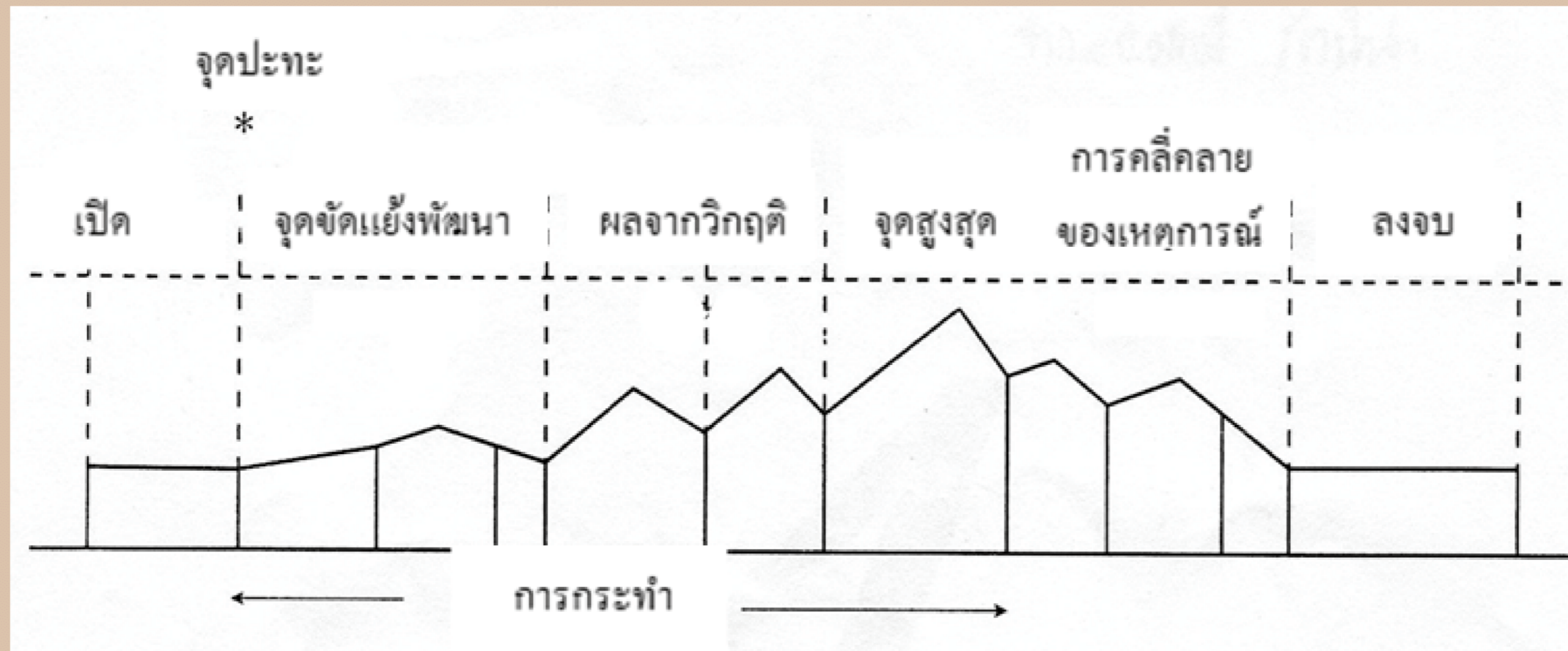
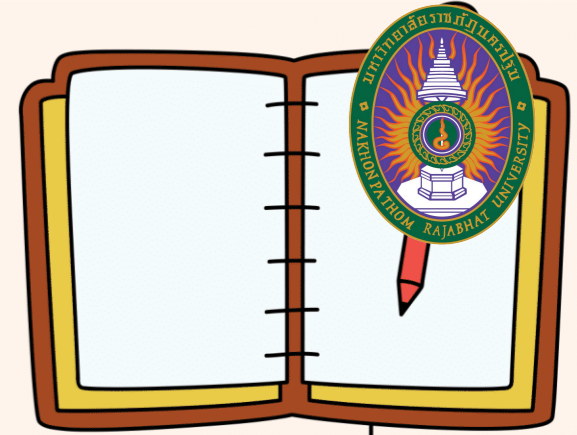
3. การตีความความต้องการ (objective) และการกระทำ(action) ดัง กมล ณ ป้อมเพชร (2550, หน้า 75) ได้กล่าวถึงหัวข้อนี้ไว้ ดังนี้ “ความต้องการ” และ “การกระทำ” ทั้งสองคำนี้เป็นหลักสำคัญที่ทำให้การแสดงมุ่งไปสู่ความคิดหลักของเรื่องการกระทำหรือ action ที่แสดงได้ในละครคือการกระทำที่มีเป้าหมายว่าทำสิ่งนี้กับตัวละครฝ่ายตรงข้ามแล้วต้องการได้อะไร กลับคืนมาการกระทำในเชิงการแสดงไม่ใช่พฤติกรรมประเภท กินนึ่ง เดิน บอกเล่าตบตี ชกต่อย แต่คือการกระทำที่มีความต้องการ (objective) ว่าที่“ทำอะไร” ไปนั้นหรือมี “การกระทำ” นั้น ๆ ตัวละครต้องการอะไรจากใครมีเป้าหมายให้อีกฝ่ายเป็นอย่างไรรู้สึกอย่างไรและมีปฏิกิริยาตอบโต้ (Reaction) อย่างไรตอบกลับมาซึ่งเราเรียกการกระทำในละครนี้ว่า “dramatic action”

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

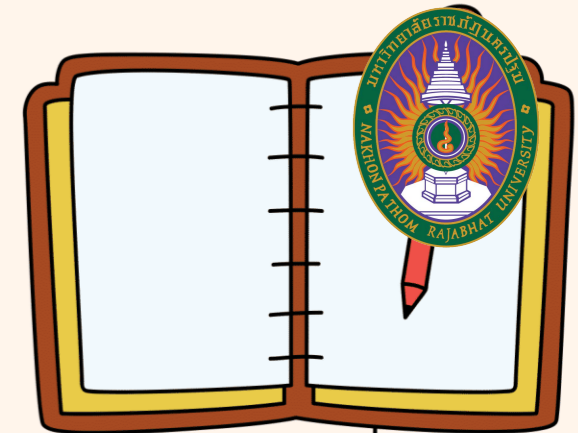
4. การตีความหน่วยย่อยในการแสดง (beats / motivational units) และเส้นต่อเนื่องของการกระทำ (through line of action) ในละครเรื่องหนึ่งๆ ที่ผู้ประพันธ์มักจะสร้างเส้นเรื่องให้เคลื่อนไปข้างหน้า ขึ้นไปจนสู่จุดสูงสุด และคลี่คลายกลับลงมาในที่สุดนั้น ระหว่างการเดินทางไปของเส้นเรื่องสู่จุดสูงสุดนี้ จะมีหน่วยย่อย ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกับเป็นคลื่นเล็ก ๆ แทรกตัวอยู่ในคลื่นลูกใหญ่ อยู่ในทุกฉาก และทุกตอน ดังนั้นนอกจากที่นักแสดงจะต้องทำความเข้าใจโครงสร้างหลักของเรื่องแล้วเขายังจะต้องตีความเพื่อแยกแยะหน่วยย่อยแต่ละหน่วยในเรื่องให้ละเอียดอีกด้วย ซึ่งในการแบ่งฉากออกเป็นหน่วยย่อยนี้ (scene breakdown) นักแสดงการแสดงจะมองเห็นว่าในแต่ละหน่วยมีแรงจูงใจหรือแรงผลักดันอะไรที่ทำให้ตัวละครกระทำการต่าง ๆ รู้สึก คิด มีปฏิกิริยาตอบโต้ หรือตัดสินใจทำอะไร ไปเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับใคร และเหตุการณ์โยงต่อเนื่องกันไปอย่างไรเราเรียกหน่วยย่อยนี้ว่าบีทส์ (beats) หรือหน่วยย่อยของแรงจูงใจ (motivational units)

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

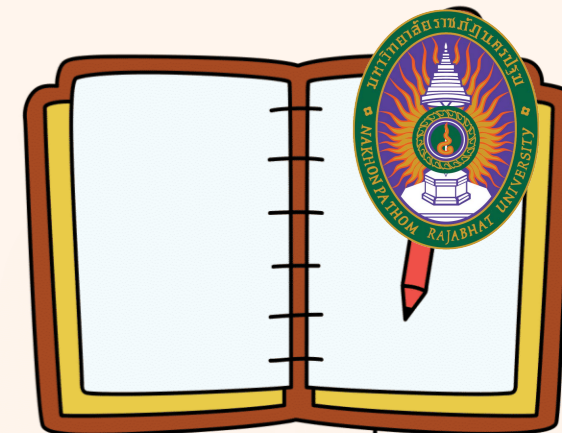

หลักการตีความบทละครเพื่อการแสดง

5. การตีความหมายใต้คำพูด (subtext) ของตัวละคร เสาวนุชภวณิชย์ (ม.ป.ป., หน้า 19-20) กล่าวว่าคำพูดของตัวละครไม่ว่าจะเป็นการพูดความในใจคนเดียวออกมาหรือบทสนทนาต่างก็เป็นส่วนหนึ่งที่เผยให้เห็นบุคลิกของตัวละคร อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการดำเนินเรื่อง ในการพิจารณาบทพูดในแง่เกี่ยวกับบุคลิกของตัวละครนั้น การพิจารณาว่าตัวละครพูดอย่างไร มีความสำคัญมากกว่าเพียงการพูดอะไรเพราะการพูดอะไรออกมานั้นเป็นสิ่งที่ผู้ประพันธ์ได้กำหนดมาให้แล้ว แต่ในการแสดงอย่างไรเป็นสิ่งที่นักแสดงจะต้องวิเคราะห์เอาเอง การจะให้ผู้แสดงพูดอย่างไรนั้น เป็นวิธีการที่ตัวละครสื่อความหมายที่อยู่ใต้คำพูด (subtext) เช่นตัวละครอาจพูดว่า “นั่นประตู่” แต่ที่จริงแล้วความหมายใต้คำพูดคือ “ออกไปให้พ้น” เป็นต้น

สรุป

การกระทำทั้งหลายในเรื่องของตัวละครเทียบเคียงหรือมีความหมายว่าอย่างไรในชีวิตจริง ในสังคมที่ผู้ชมละครนั้นๆ ดำรงชีวิตอยู่นักแสดงการแสดงสามารถใช้การตีความนี้เองเป็น เครื่องมือในการทำงานกับฝ่ายต่างๆ ของนักแสดง นอกจากนั้นนักแสดงยังต้องพิจารณา บุคลิกของตัวละครจากช่วง “ความเจียบ” หรือในช่วงระหว่างวรรคตอนและช่วงที่ตัวละคร ไม่มีบทพูดด้วยจะต้องหา “คำพูดภายในใจ” ของตัวละครซึ่งหมายความว่าถึงสิ่งที่ตัวละครตัว นั้นคิดระหว่างฟังคำพูดของกลุ่มสนทนาหรือในระหว่างที่ตนเองกำลังทำอะไรอยู่ด้วย จึงจะ ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจบุคลิกของตัวละครได้ดีขึ้น กล่าวได้ว่า การวิเคราะห์หาความ หมายใต้คำพูดในบทละครนี้นับว่าเป็นงานยากที่สุดประการหนึ่งสำหรับนักแสดง เพราะสิ่ง เหล่านี้ไม่ได้ถูกบอกอย่างตรงไปตรงมาในบท จึงจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ และ ความแตกฉานในการอ่านบทละครของนักแสดงเอง

อ้างอิง

-
- เอกสารการสอนรายวิชาการแสดงเบื้องต้น - อาจารย์ณฤภัค อาชวานนท์
  - เอกสารการสอนรายวิชาทำกับการแสดง 1 - ผศ.ดร.ชุตินา มณีวัฒนา

